

Praha a Středočeský kraj

Za historií i přírodou

Hlavní město a Středočeský kraj jsou oblasti velmi bohaté na cenné kulturní památky, turistické stezky, zábavní parky, muzea. My se tentokrát podíváme i na místa, možná turisty v dřívějších letech trochu opomíjená. Přesto patří k památkám velmi vzácným.

Židovská obec v Praze

Je největší z deseti židovských obcí v České republice

a její historie sahá více než tisíc let do minulosti. Od 2. poloviny 12. století se praž-

ští Židé usazovali a žili na území dnešního Josefova. Vedle Starého židovského hřbitova a několika dochovaných synagog, které slouží jako expozice Židovského muzea, jsou nejvýznamnějšími památkami na kdysi tajemné židovské město Staronová synagoga a přilehlý komplex Vysoké synagogy a židovské radnice.

Staronová synagoga

Staronová synagoga je nejstarší památkou pražského Židovského Města a jednou z nejstarších dochovaných synagog v Evropě. Už skoro 750 let slouží Staronová synagoga pražské židovské obci jako místo modlitby a kontaktu s Hospodinem. Když

zavřete oči a necháte kolem sebe kráčet dějiny a historické osobnosti, tak potkáte třeba pražského Maharala - velkého rabiho Löwa, jehož křeslo dodnes stojí na čestném místě vedle schránky na Tóry. Představte si, že jeho Golem stále podle pověsti odpočívá nad vaší hlavou na půdě synagogy. Její neobvyklý název vysvětluje jedna z pověstí: základní kameny pro stavbu synagogy přý přinesli andělé ze zbořeného jeruzalémského Chrámu pod podmínkou - hebrejsky al-tenaj - že budou navraceny zpět, až dojde k jeho obnově. Další z legend vypráví že, synagogu chránili za požárů svými křídly andělé proměnění v holubice. I proto zůstala uchována bez vážnějšího poškození až do dnešních dnů.

Vysoká synagoga a radnice

Židovskou radnici tvoří soubor původně dvou historických domů, přestavěných v roce 1765 do současné podoby s rokokovou fasádou. V roce 1908 byla radnice rozšířena o přístavbu s kan-

celáři a společenským a zasedacím sálem. Součástí židovské radnice je i hodinový stroj z roku 1764 z dílny Sebastiana Londenspergera, který pohání neobvyklé hodiny s hebrejským ciferníkem, jejichž ručičky jdou pozpátku. K radnici se přimyká neobvyklá stavba Vysoké synagogy, vystavěná podle návrhu architekta Pankracie Rodera v roce 1568. Její stavbu financoval budoucí primas židovského města Mordechaj Maisel. I přes několik požárů se její interiéru dochoval až do současnosti a činí z této synagogy jednu z nejvýznamnějších renesančních památek Prahy.

Jeruzalémská synagoga

Synagoga byla postavena v maursko-secesním stylu letech 1905–1906 podle projektu vídeňského architekta a císařského stavebního rady Wilhelma Stiassneho jako náhrada za tři synagogy (Cikánovu, Velkodvorskou a Novou), zbořené během asanace. Ačkoliv spolek, který si vzal za své zajistit výstavbu

Tip redakce

Vysoká synagoga

- * Vysoká synagoga slouží pouze pro bohoslužby a není běžně přístupná veřejnosti
- * Synagoga po druhé světové válce sloužila jako výstavní prostor Státního židovského muzea a až rekonstrukce v 90. letech ji opět přeměnila v modlitebnu
- * Je to jediná z pražských synagog, která se nachází nad úrovní okolního terénu - dokonce v prvním patře

Tradice a zvyky

- * Pouze ve Staronové synagoze se dvakrát recitují žalmy 92 a 93, ohlašující začátek šabatu. Podle pověsti je to proto, že jednoho dne zapomněl rabi Löw Golema před začátkem šabatu uspat. Ten ale začal ničit židovské město a proto rabi musel přerušit sváteční bohoslužbu a vyjmout mu z úst šém, který ho oživoval. Protože

se tak ale stalo po začátku šabatu, musely být žalmy odrecitovány znovu.

- * Kantor, který vede bohoslužbu, stojí v nejnižším místě synagogy - ještě o kousek níže, než je okolní podlaha. To odkazuje na žalm 130, kde se praví „Z hlubokosti volám k tobě, Hospodine“.

synagogy, byl založen již v roce 1896, trvalo deset let, než byla synagoga dne 16. září 1906 slavnostně otevřena. V prvních letech nesla jméno Jubilejní chrám císaře Františka Josefa, ale po první světové válce se vžil současný název Jeruzalémská synagoga podle ulice, v níž stojí.

Starý židovský hřbitov na Žižkově

Starý židovský hřbitov na Žižkově byl založen v roce 1680, původně jako morové pohřebiště pražské židovské obce. Jako hlavní hřbitov pražské židovské obce sloužil v letech 1787 až 1890. Původně zde bylo pohřbeno na 40 000 osob. Na počátku 60. let minulého století byl však z větší části zrušen a přeměněn v park, dnešní

Mahlerovy sady. Ve druhé polovině 80. let 20. století byl hřbitov v souvislosti s výstavbou Žižkovského televizního vysílače komunistickým režimem zdevastován, velká část hřbitova byla vybagrována, další náhrobky byly povaleny a rozbity a zbytek hřbitova byl zasypán a přeměněn v park. Dochována zůstala pouze nejstarší a nejceněnější část s náhrobky významných rabínů a učenců – pražského vrchního rabína Ezechiela Landaua (1713–1793) a jeho žáků či rabína Eleazara Fleckelese nebo prvních židovských podnikatelů a průmyslníků – Joachima Poppera (1721–1795), příslušníků rodin Jerusalemtů, Příbramů a Dormitzerů.

Nový židovský hřbitov na Žižkově

Nový židovský hřbitov byl založen v roce 1890, když do-sloužil Starý židovský hřbitov na Žižkově. Najdeme zde mnohé umělecky hodnotné náhrobky z dílen předních českých sochařů a architektů – Jana Kotěry, Josefa Zásche, Josefa Fanty, Čenka Vosmíka aj. Podél severní hřbitovní zdi se nachází nákladné rodinné

hrobky, např. významných podnikatelských rodin Pet-schků a Waldesů. K nejvyhledávanějším místům však patří hrob spisovatele Franze Kafky a jeho rodičů, jehož autorem je architekt Leopold Ehrmann. Odpočívá zde také např. spisovatel Ota Pavel nebo básník Jiří Orten. Hřbitov má zvláštní povolení provozovat urnový háj, přestože židovská tradice zakazuje kremace mrtvých.

www.kehilaprag.cz

Tip redakce Jeruzalémská synagoga

* Jeruzalémská synagoga je unikátní tím, že je jedinou z osmi synagog postavených podle projektu W. Stiassneho, ve které se dosud konají pravidelné bohoslužby. Výjimku tvoří pouze válečná léta 1941–1945, kdy zde byl umístěn sklad zabaveného židovského majetku.

* Součástí synagogy jsou i unikátně dochované původní varhany z dílny Emanuela Štěpána Petra, které si můžete poslechnout během pravidelných letních koncertů

ŽIDOVSKÉ
MUZEUM
V PRAZE

JEWISH
MUSEUM
IN PRAGUE

ŽIDOVSKÉ MUZEUM V PRAZE

Objevte málo známou historii
naší země

Otevřeno každý den kromě soboty

www.jewishmuseum.cz

Za poznáním tradic

Sluneční paprsky svítí do světnic, ve kterých se v doprovodu notné dávky nostalgie přenesete do časů dávno minulých a připomenete si staré lidové tradice, řemesla a jak se vlastně žilo na vsi. Leckde se konají jarmarky či vyhlášené národopisné programy a jiné akce.

Přerov nad Labem

Naplánujte si výlet do skanzenu v Přerově nad Labem. V interiérech všech sedmi chalup můžete přihlížet scénkám ze života našich předků i starým zvykům a obyčejům.

Chcete poznat okolní svéráznou krajinu placátého Polabí? Začněte v Čelákovících, odkud pokračujte směrem k rameni Labe, kde stojí bývalá středověká tvrz – sídlo muzea. Trasa pěšího výletu dále vede kolem kostela a k lávce přes Labe, kde potkáte i první infotabule naučné stezky Údolím Labe.

k němu dovede krátká naučná stezka.

Jako by tu stály odjakživa

Skanzen Vysoký Chlumec, pobočka Hornického muzea Příbram, uchovává cenné památky venkovské architektury, dokládající vývoj rodinného domu od poloviny 17. do počátku 20. století. Přírodní areál leží v údolí potoka, kam byly citlivě zakomponovány usedlosti, chalupnická a domkářská stavení, hospodářská stavení i další mimořádné objekty.

Do Kouřimi

Muzeum lidových staveb v Kouřimích hromadí stavitelské památky z území středních, východních i severních Čech a je tak jediným nadregionálně zaměřeným skanzenem u nás.

Při výletě se zastavte také v královském městě Kouřim a zamiřte k astronomickému středu Evropy na Lechův kámen. Z královského města vás

Akce v Muzeu lidových staveb v Kouřimích

Potkáte sloupový holubník i včelín.

Za vůní čerstvě upečeného chleba

Hamousův statek ve Zbečně znáte? Malá, ale velmi cenná památka lidové architektury je otevřena od května denně kromě pondělí. Přijedete-li v sobotu, stanete se svědky pravidelného pečení chleba. Ve Zbečně prozkoumáte selskou usedlost s roubeným obytným domem, zděnými chlévy, stájem a se sýpkou, stodolou, černou kuchyní i výměnkem.

Tradice i protažení těla

Nechte lákat k návštěvě historické vesnice umění a řemesel Botanicus u Lysé nad Labem. Prožijete atmosféru tradičních řemesel, potkáte dráteníka, hrnčíře, provazníka, mydláře, svíčkaře i papírníka a na středověkém tržišti nakoupíte stylové výrobky.

www.strednicechy.cz

Masaryčka s prvorepublikovou tradicí

Vyhlášené nádražní restauraci se podařilo více než úspěšně navázat na slavnou prvorepublikovou tradici, nejen díky atraktivní lokalitě, ale především díky skvělému menu sestavenému šéfkuchařem Markem Hosnedlem.

Pražané a návštěvníci hlavního města mají další příležitost se skvěle najíst

v elegantním prostředí a dát si vyhlášené pokrmy. Citlivě zrekonstruovaná restaurace Masaryčka v centru metropole nabízí tradiční česká jídla, příjemným bonusem jsou paštiky a pomazánky vlastní výroby, saláty, dezerty a výborné plzeňské pivo.

V době obědů si navíc každý všední den hosté mohou vybrat z výhodného denního menu. Sestavené je tak, aby

nabídka oslovila milovníky tradice i ty, co rádi zkoušejí nové chutě. Jedno z jídel je navíc vždy vegetariánské. Restauraci Masaryčka najdete přímo na Masarykově nádraží, na rohu ulic Hybernská a Havlíčkova.

www.masaryckarestaurace.cz

Maiselova synagoga

Maiselova synagoga byla postavena v letech 1590–92 na základě privilegia císaře Rudolfa II. Stavba byla neobyčejně výstavná a zbudovaná na dvaceti pilířích, udivovala současníky rozlehlostí prostoru hlavní lodi, která svými rozměry zdaleka předčila ostatní synagogy ghetta. Za

nacistické okupace sloužila synagoga jako skladiště konfiskovaného židovského majetku. V letech 1994–95 byla synagoga zrekonstruována a následně zde vznikla stálá expozice k dějinám Židů v českých zemích od nejstarších dob po 18. století. Tato expozice byla r. 2015 zásadně přepracována a modernizována.

Španělská synagoga

Španělská synagoga je nejmladší synagogou v někdejší židovské městě na pražském Josefově. Jednopatrová budova vlastní synagogy má čtvercový půdorys. Hlavní sál s kopulí nad ústředním prostorem obklopují ze tří stran vestavěné galerie na kovových konstrukcích. Na jižní galerii jsou umístěny varhany. Ve východní stěně synagogy se nachází kruhové okno s vitráží v podobě šesticípé hvězdy a aron ha-kodeš (sva-

tostánek). Výrazným prvkem interiéru je štuková zlacená a polychromovaná arabeska. V roce 1935 byla k synagoze přistavěna funkcionalistická budova. Synagogální přístav-

Expozice „Židé v českých zemích 19. a 20. století“

* Nová expozice je koncipována jako dlouhodobá, provede návštěvníka dějinami nesmírných zvratů, jimiž si česká a moravská židovská komunita prošla v uplynulých dvou stoletích. Vše na základě jedinečných judaik a dalších trojrozměrných exponátů, dokumentů, filmů a fotografií může zažít návštěvník při prohlídce expozice, v níž jsou využity audiovizuální a interaktivní prvky.

Expozice „Židé v českých zemích, 10. –18. století“

* Expozice přibližuje vnitřní život židovských obcí v českých zemích i jejich mnohostranný vztah s okolní společností. Návštěvníci si v expozici mohou prohlédnout audiovizuální 2D projekci, díky níž se ocitnou přímo v uličkách starého Židovského Města, jak je ztvárňuje slavný Langweilův model Prahy. Kromě bohatství vzácných sbírkových předmětů v novém uspořádání a významovém kontextu si zájemci mohou na dotykových obrazovkách prolistovat staré hebrejské rukopisy, nahlédnout do historických plánů židovských sídlišť nebo vyhledávat v databázi významných židovských osobností.

Expozice „Židovské tradice a zvyky I“

* Expozice nejprve seznamuje se základními prameny judaismu – hebrejskou biblí (Tanachem) a Talmudem, umožňuje prohlédnout si rozvinutý svitek Tóry včetně jeho ozdob – ručičky k ukazování v textu, povijanu, pláštiku, štitu a nástavců. Přibližuje také židovskou bohoslužbu, věnuje se šabatě a dalším židovským svátkům a náboženským slavnostem. Část na galerii zachycuje každodenní život židovské rodiny. Dává nahlédnout do židovské domácnosti i kuchyně s jejími typickými předměty.

ba zde byla umístěna do části objektu s propojením vestibulu a zimní modlitebny na starší synagogu. V této podobě pak synagoga zůstala prakticky nezměněna až dodnes.

Klausová synagoga

Klausová synagoga je největší synagogou pražského Židovského Města. Byla postavena roku 1694 na místě tří renesančních modliteben zničených požárem roku 1689. Synagoga bývala druhou hlavní modlitebnou pražské židovské obce a sloužila také jako volební místnost pražského pohřebního bratrstva. Při obnově v letech 1883–84 byla synagoga prodloužena v západní části o jedno klenební pole a vestavěna sem široká empora jako další prostor

galerie pro ženy. Klenba byla sjednocena doplněnou štukovou výzdobou a okna zasklena barevnými vitrážemi. Z této doby pochází rovněž dnešní úprava vnějších fasád budovy.

Obřadní síň

Obřadní síň u Starého židovského hřbitova byla zbudována na místě starší budovy pražského Pohřebního bratrstva (Chevra kadiša) v letech 1906–08 v novorománském slohu. V prvním patře budovy byla místnost pro rituální očistu zemřelých, v druhém patře spolková místnost Pohřebního bratrstva. V roce 1997 byla budova restaurována a expozice, která se zde poté otevřela, ctí prvotní úlohu obřadní síně: věnuje se židovským obřadům nad umírajícím a zesnulým (čímž zde pokračuje expozice Klausové synagogy o významných meznících lidského života v judaismu), Starému židovskému hřbitovu i dalším židovským hřbitovům na českém území a zároveň také pohřebnímu bratrstvu.

Expozice „Židovské tradice a zvyky II“

* Expozice je věnována historii a činnosti významné náboženské a sociální instituce ghetta – pražskému Pohřebnímu bratrstvu. Zhlédnout je možno unikátní patnáctidílný obrazový cyklus ze 70. let 18. století, podrobně zachycující zvyky a obřady spojené se smrtí a pohřbíváním, stejně jako související stříbrné rituální předměty.

* Jedinou památkou jsou fragmenty nejstarších pražských náhrobních kamenů ze 14. století. Expozice ve 2. patře je věnována samotné organizaci, vnitřnímu životu a vnější reprezentaci pražského Pohřebního bratrstva.

Pinkasova synagoga

Původně soukromá Pinkasova synagoga je druhá nejstarší dochovaná synagoga v Praze a svým významem i architektonickou hodnotou představovala na dlouhou dobu nejpozoruhodnější stavbu pražského ghetta. Jako vzácná relikvie byl v Pinkasově synagoze po staletí chován praporec a roucho mesianistického mučedníka Šeloma Molcha, upáleného v Mantově roku 1532.

Starý židovský hřbitov

Vedle Staronové synagogy nejvýznamnější památka

pražského židovského města a dnes patrně také nejstarší a nejlépe dochovaný židovský hřbitov v Evropě. Dnes je zde více než 12 000 náhrobních kamenů, které tvoří kamenný archiv staleté historie pražské židovské obce. Samotných pohřbů je zde však uloženo několikánásobně více – mnohé náhrobky zapadly hluboko do země a jiné, zvláště dřevěné, byly časem zničeny.

Každý, kdo zavítá na Starý židovský hřbitov, je fascinovaný tajemnou krásou náhrobních kamenů, které jsou namačkané jeden vedle druhého a trčí na všechny strany. Judaismus totiž zakazuje jakoukoliv manipulaci s hrobem, a proto lze náhrobek opravovat pouze v případě, že hrozí jeho zhroucení. Na náhrobech nalezneme

nápisy a symboly, informující o povolání pohřbeného člověka nebo jeho postavení v rámci židovské komunity. Mezi nejnavštěvovanější hroby samozřejmě patří tumba Rabi Löwa, který byl nejvýznamnějším a nejoriginálnějším myslitelem pražského ghetta a působil zde až do své smrti jako vrchní rabín. Právě s ním je spojena od 19. století legenda o Golemovi, která ho proslavila, ale zároveň zastínila jeho učenost.

Památník obětí šoa z českých zemí

* Pinkasova synagoga byla v letech 1955–60 přeměněna na Památník téměř 80 000 českých a moravských Židů, kteří se stali obětmi šoa. Jména obětí, uspořádaná abecedně podle obcí a rodin, byla napsána na stěnách vestibulu, hlavního prostoru, ženské lodi a galerie. Zasazena do základních souvislostí svých životů, ztratila jména obětí anonymní neosobnost čísel a získala znovu svou lidskou tvář.

Dětské kresby z Terezína

* Expozice v 1. patře přibližuje osudy židovských dětí, vězněných za druhé světové války v ghettu Terezín. Je založena na dnes již světoznámých dětských kresbách, vytvořených v letech 1942–44 v terezínském ghettu pod vedením malířky Friedl Dicker-Brandeisové. Emotivně působivé kresby vypovídají o perzekuci Židů za nacistické okupace českých zemí. Naprostá většina dětí byla zavražděna v plynových komorách vyhlazovacího tábora Osvětim-Březinka.

Cesty bez návratu. Deportace Židů z českých zemí v letech 1939–1945

* Venkovní expozice věnovaná deportacím židovského obyvatelstva z území protektorátu Čechy a Morava do ghett, koncentračních a vyhlazovacích táborů na okupovaných územích východní Evropy.

ŽIDOVSKÉ
MUZEUM
V PRAZE

JEWISH
MUSEUM
IN PRAGUE

ŽIDOVSKÉ MUZEUM V PRAZE

Výstava Židé v českých zemích v 19. a 20. století

GLORIA MUSAEALIS – ZVLÁŠTNÍ OCENĚNÍ
MUZEJNÍ POČIN ROKU 2020

Španělská synagoga

Věžeňská 1, Praha 1

Otevřeno každý den kromě soboty

www.jewishmuseum.cz

Unikátní expozice

Lobkowiczský palác v areálu Pražského hradu doposud vlastní starobylý panský rod Lobkowiczů. Vystřídalo se zde mnoho členů rodu a několikrát byl palác rodině odebrán. Po jeho navrácení zde Lobkowiczové zřídili rodinné muzeum, které je nejen českým, ale i evropským unikátem. V ceně vstupenky je moderní audioprůvodce. Expozice je umístěna ve dvadvaceti výstavních sálech a k vidění je zde na dva tisíce exponátů, jako jsou například jídelní servery rodiny, zbraně nebo notové zápisy slavných hudebních skladatelů. Kromě vzácných uměleckých předmětů budete moci spatřit i osobní předměty členů rodu Lobkowiczů.

www.lobkowicz.cz

Nelahozeves pro celou rodinu

Na zámku Nelahozeves je prohlídka určená přímo pro rodiče s dětmi. Budete mít jedinečnou šanci se seznámit s Lobkowiczkými sbírkami prostřednictvím prohlídky zaměřené na prohloubení poznatků z historie rodiny Lobkowiczů, výtvarného a hudebního umění. Prožitek z prohlídky umocní nový pracovní sešit i navazující kreativní dílnička v dobově zařízených saloncích. Poznejte,

jak vypadal život urozené rodiny v 19. století.

www.lobkowicz.cz

Nejen pro paní a slečny

Ojedinelé muzeum najdete na pražské Malé Straně ve Valdštejnské ulici. Z moderní uspěchané doby se ocitnete mezi gentlemany, slušně vychovanými ženami a mladými slečnami. Muzeum je zaměřeno

Tip redakce Ze sídliště do krásné přírody

* Modřanská rokle je krásným odpočinkovým místem kousek od rušného sídliště v Modřanech. Naučná stezka prochází údolím Libušského potoka s převahou listnatých lesů a několika bývalými lomy. Naučná stezka pobaví i děti, mohou si přečíst, kteří živočichové zde žijí, a co zde roste. Protože celou stezkou vede upravená pevná cesta, je vhodná i pro kočárky a cyklisty, navíc vede skoro celá po rovině. Za retenční nádrží je dětské hřiště.

no na historické oděvy a doplňky z období let 1850 až 1920. V expozici najdete část unikátní soukromé sbírky viktoriánských a edwardiánských oděvů, doplňků a kuriozit. Vystaveno je kolem stovky exponátů pocházejících z celého světa, které dokumentují výjimečnost a um ručních prací tohoto období. Expozice se obměňuje, takže při každé další návštěvě vidíte nové exponáty. Jeden z nich byl vypůjčený i pro natáčení filmu Titanic. Vystaveno je oblečení vyšších společenských vrstev, takže je opravdu nádherné. V muzeu je i dobový porcelán a další zajímavosti.

www.kouzlostarychcasu.cz

Za vyhlídkou a koňmi

Že i v hlavním městě lze najít oázu klidu a divokou přírodu, už mnozí vědí. Jednou takovou oblastí je pláň, jíž se říká Dívčí hrad. Opravdu rozsáhlé území nabízí spoustu místa k odpočinku, procházce, ale hlavně fantastický výhled na Prahu. Přes Vltavu budete koukat na Pankrác a Kavčí hory, Dobešku, vlevo uvidíte mosty přes řeku, Hrad, Národní divadlo, Žižkov, Vyšehrad. Děti potěší velký výběh pro koně Převalského. V teplých měsících prostor ožívá ptactvem a spoustou motýlů. Lze odtud dojít až do Prokopského údolí.

Po rovině za Bohumilem Hrabalem

Letos si připomínáme 25 let bez slavného spisovatele Bohumila Hrabala, který Polabí, Nymburk a Kersko miloval. Lepší místo, kde mu vzdát hold, neexistuje. Šlápněte do pedálů, a vyrazte do středních Čech na Nymbursko po jeho stopách!

Nenáročný výlet dlouhý přibližně 35 kilometrů zvládnou i děti. Vede po rovině po asfaltových, lesních i polních cestách a jeho ideálním výchozím místem je Nymburk.

Nymburk a Kersko

Kolorit Nymburka a zejména atmosféra zdejšího pivovaru a s ním spojených osob se promítl do známých děl. Dnes nese pivovar jméno Postřižiny podle umělcova díla.

Na cestu se vydejte po rovině podél řeky Labe. Trasa se napojuje na Naučnou stez-

chatu, v níž spisovatel pobýval a kde napsal většinu svých slavných děl.

A kam na tu jídlo? Do Hájenky – pivnice, ve které Hrabal, jak se říká, vyseděl důlek. Ostatně znáte-li dobře film Slavnosti sněženek, v Kersku vám všechna místa budou předem dávno známá.

Milované kočky

Zastavte se také v Hradištku, kde je na místním hřbitově spisovatel pochován. Hrob mu zdobí jeho oblíbené kočky. Další kočičí přítelkyně jsou s ním i na nymburském náměstí. Směrem zpět do Nymburka jeďte opět podél Labe. Trasa vás povede mimo jiné kolem jezera Sadská, a budete-li mít chuť, zastavit se můžete dokonce i na poušti! Tak si budete připadat v místech písčitého přesypu u Píst.

Kočky v Nymburce hledejte přímo na náměstí Přemyslovců. Stojí tam lavička se sedící dřevěnou sochou Bohumila Hrabala. Společnost mu na ní dělají nejen knihy, ale i kočky. V Nymburce byste neměli minout ani středověké opevnění nebo Starou rybárnu, v níž se údajně ukrývala mladá budoucí královna Eliška Přemyslovna.

ku Bohumila Hrabala plnou informačních tabulí. Vydejte se směr Kersko – do chatové osady, kde v ulici s názvem Alej č. 30 neboli Hrabalovou najdete mezi stromy ukrytou

Kolín plný lákadel

Město ve středních Čechách je dobře dostupné autem i vlakem a jeho návštěva vás určitě nezklame.

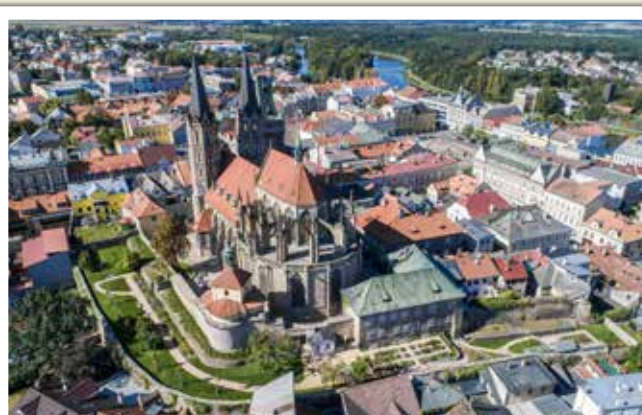
Tak například bývalá židovská čtvrť patří k nejcenějším památkám svého druhu na území Čech. V Kolíně se dochovala část židovského ghetta se synagogou a dva židovské hřbitovy. Starý, kde se pochovávalo do roku 1887 a najdeme zde téměř 2 700 náhrobků, a nový, kde se pohřbívá dodnes, s 1 000 náhrobků. Vstup do synagogy (letos se slaví 600. výročí první zmínky o této stavbě), je možný prostřednictvím

Městského informačního centra sídlícího v budově bývalé židovské školy. Cyklisty potěší, že na nádvoří synagogy je nově možno nabít elektrokolo. Původní židovské ghetto (židovská čtvrť) zahrnuje dnešní ulice Na Hradbách a Karoliny Světlé ve středu města.

Vyhledky na město

Bývalý vodojem dnes slouží jako veřejně přístupná rozhledna.

na. Kolínská vodárenská věž je vidět z mnoha míst Kolína, čtyřicet pět metrů vysoká stavba nabízí výhled z nejvyššího patra a unikátní přístup do prostoru bývalé vodní nádrže. Novinkou letošního roku je nová video-projekce přímo v tubusu.

Další vyhlídku najdete blízko Labe. Na skalním břehu stojí pozdně gotická kamenná věž zvaná Práchovna. Postavena byla už v první polovině 15. století. Po rekonstrukci v roce 2006 byla zpřístupněna veřejnosti jako rozhledna. Otevřena bývá v letních měsících.

Obnovené lákadlo města

Dominantou je chrám sv. Bartoloměje. Po rozsáhlé revitalizaci areálu rozprostírajícího se kolem kostela získal Kolín unikátní ucelené zákoutí v historickém centru města, které nabídne návštěvníkům nové pohledy na kolínskou dominantu. Při procházce

Chrámsvatého
Bartoloměje

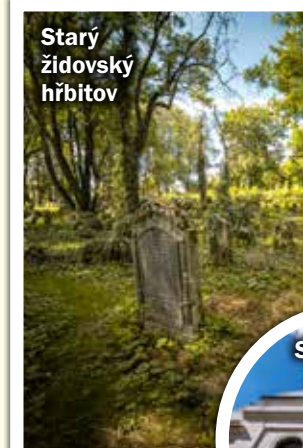

Kolínská kostnice

zde narazíte na řadu historicky významných prvků např. v místech bývalého městského hřbitova nebo u městských hradeb. Oázou pro oči i duši je posezení na zelených parkánech, energii můžete načerpat třeba i u bylinkové zahrádky. Kromě chrámu je nově návštěvníkům přístupná barokní kostnice z roku 1733. Množstvím kostí a bohatostí ornamentální výzdoby jde v rámci území ČR o stavbu srovnatelnou snad jen s kostnicí v Sedlci u Kutné Hory. Ve zvonici

Starý
židovský
hřbitov

je vystaven chrámový poklad, věž nabízí i vyhlídku na město. Zpřístupněna je i stará farní škola s interaktivní moderní expozicí věnovanou událostem z historie města a slavným osobnostem Kolína. Návštěvu zpestří jistě interaktivní hra v rozšířené realitě Maskaron.

Do okolí

Kousek za Kolínem najdete dvě památná místa. Na vrchu Bedřichov stojí nejen památník bitvy u Kolína, ale i moderní rozhledna, celoročně volně přístupná. A z ní uvidíte i na zmíněné druhé místo – další památník bitvy u Kolína u obce Křečhoř. Památník, zhotovený v roce 1898 dle návrhu V. Weinzettela, připomíná krvavou bitvu v roce 1757. I k němu lze z Křečhoře pohodlně dojít.

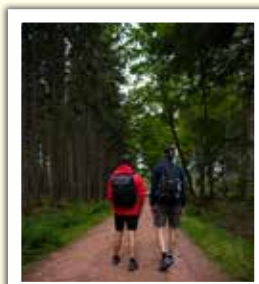
Synagoga

Stará škola

www.bartolomejskenavrsi.cz
www.jeruzalemnalabi.cz
www.kutnohorskokolinsko.cz

Střední Čechy jako středozezemí

Co takhle projít si novou Stezku středozezemím? Její základní pěší varianta je dlouhá 569 km. Celá je ovšem rozdělena do 27 denních etap s průměrnou délkou od 20 do 25 km a je jen na vás, kdy, kam a na jak dlouho se vypravíte.

Skalní pohádka na Kokořínsku i rovinaté Povltaví

Jednotlivé úseky byly vybrány tak, abyste neminuli žádné nejvýznamnější zajímavosti na trase, pokud se jí budete držet. Do středních Čech stezka pomalu vplouvá v oblasti Kokořínska a Máchova kraje. Vstupuje do Kokořínského dolu a dále směřuje směrem k vinařskému a královskému městu Mělník. Kokořínsko je proslulé romantickými roklami a unikátními pískovcovými věžemi, branami, okny a dalšími útvary, které se v takové formě a rozsahu v žádné jiné oblasti České republiky nevy-skytují.

Další středočeský úsek Stezky středozezemím vás provede oblastí dolního Povltaví. Většinou vede souběžně s posledními kilometry naší nejdelší řeky Vltavy. Vede kolem historického zdymadla Hořín a dále souběžně s poutní cestou Blaník-Říp na samotný Říp. Zavede vás i k zámku Veltrusy a Nelahozeves.

Přes Kralupy a několik vyhlídek se dostanete do Roztok u Prahy a dále směrem ku Praze.

Nezapomenutelné vyhlídky

Po opuštění hlavního města si užijete další část stezky brouzdající středním Povltavím. Po celou dobu půjdete po pravém břehu Vltavy. Neosídí vás o Zvolskou homoli a krásné vyhlídky na Vltavu třeba i z Albertových skal. Úsek vede symbolicky po stopách Keltů a vorařů. Spojuje totiž nejenom dvě významná keltská oppida Závist a Hrazan, ale vede zároveň i po staré plavecké cestě, po níž se voraři z jižních Čech vraceli z Prahy pěšky domů.

V dalších třech etapách si užijete úsek vedoucích řídko osídlenou krajinou Toulavy. Energií vás nabije málo navštěvovaná krajina s množstvím drobných památek a zajímavostí. Neminete ani areál Monínec v oblasti zvané Česká Sibiř.

www.strednicechy.cz

Foto: Petr Šťastný

Královské věnné město Mělník

HISTORICKÉ SÍDLO NAD SOUTOKEM LABE A VLTAVY JE MĚSTEM JIŽ 745 LET. K OSÍDLLENÍ LÁKALO TOTO JEDINEČNÉ MÍSTO POBLÍŽ HORY ŘÍP ODPRADÁVNÁ. JEHO BOHATÁ HISTORIE SE OTISKLA DO POZORUHODNÝCH PAMÁTEK, KTERÉ VYTVÁŘÍ NEZAMĚNITELNOU ATMOSFÉRU MĚLNÍKA.

Na poměrně malém prostoru historického centra se nachází celá galerie významných architektonických památek. Víno, které se na Mělnicku pěstuje a vyrábí již od 9. století, je možné degustovat v několika historických vinných sklepích či při tradičních vinařských akcích. Vinná noc, folklorní festival Mělnický Vrkoč, recesistický závod Mělnická Jizerská padesátka, Mělnické kulturní léto, Mělnický košť, Mělnické vinobraní, Vánoční trhy, to je jen výběr z akcí, které určité stojí za návštěvu tohoto města.

Zámek Mělník nabízí prohlídky interiéru a ochutnávky vín ve

vinných sklepích ze 14. století. **Chrám sv. Petra a Pavla** patří k našim nejstarším kostelům, gotická věž poskytuje výhled na soutok Labe a Vltavy, pod presbytářem chrámu je umístěna krypta s kostnicí.

Mělnické podzemí a studna se nachází pod historickým centrem města. Studna je díky své šířce 4,54 m nejširší studnou v ČR.

Pražská brána je dochovaným pozůstatkem původního opevnění, v současné době zde sídlí galerie a kavárna Ve Věži. **Regionální muzeum Mělník** nabízí expozici českého vinařství, regionální historie a přírody i expozici historických kočárků.

mělnické kulturní léto

Přijďte si užít tohle léto do historického města na soutoku Labe a Vltavy.

mekul.cz

- Moře u Mělníka
- Koncerty
- Letní kino
- Workshopy
- Divadla a výstavy

Podívejte se na kompletní program: www.mekul.cz